

บทบาทของพระเจ้าโรมิวลุสในการสร้างอาณาจักรโรมัน

ฉัตรพิงศ์ มีทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

pices01aphrodite@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิชาการเรื่อง “บทบาทของพระเจ้าโรมิวลุสในการสร้างอาณาจักรโรมัน” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาพัฒนาการการถือกำเนิดของอาณาจักรโรมันในช่วงแรกเริ่ม ผลจากการศึกษาพบว่าแม้ว่าโรมิวลุสจะเป็นบุคคลจากตำนานคำบอกเล่า แต่ผู้คนส่วนใหญ่ก็เชื่อว่าพระองค์ทรงมีพระชนม์อยู่จริง ทั้งนี้โรมิวลุสเป็นกษัตริย์องค์แรกที่ทำกรปกครองอาณาจักรโรมัน จากบันทึกหลักฐานของลิวีซึ่งเป็นนักประวัติศาสตร์โรมันยุคหลังยังอธิบายถึงบทบาทของพระองค์ในการสร้างรากฐานให้กับอาณาจักรโรมัน โดยกล่าวว่าพระองค์ทรงทำการขยายอาณาเขตโรมันจากการทำสงครามกับนครรัฐต่าง ๆ รอบข้าง จนทำให้อาณาจักรโรมันมีดินแดนขยายเพิ่มขึ้น ขณะเดียวกันพระองค์ยังทรงวางโครงสร้างการบริหารการปกครอง รูปแบบที่พระองค์ทรงสร้างขึ้นนี้ดำเนินมายาวนานจนกระทั่งถึงสมัยสาธารณรัฐโรมัน และยังมีส่วนเสริมสร้างที่ทำให้โรมันกลายเป็นมหาอำนาจที่ยิ่งใหญ่ในด้านกลไกการบริหารการปกครองของโลกโบราณ

คำสำคัญ : โรมิวลุส เรมุส โรม

The Role of Romulus for Making of Roman Kingdom.

Dhitiphong Meethong

Nakhon Pathom Rajabhat University

pices01aphrodite@gmail.com

Abstract

The articles “The Role of Romulus for Making of Roman Kingdom” was intended to study the early development of the advent of the Roman kingdom. The results of the study showed that although Romulus was a person from oral legends, but most people believed that he had really existed. Romulus was the first king to rule the Roman kingdom. The memoirs of Livi, a great Roman historian, also described his role in shaping the foundations of the Roman kingdom. He explained that Romulus had expanded the Roman territory from waging a war with the surrounding city-states until the Roman Empire had more territories. At the same time, Romulus also laid down the administrative structure. The style he had created lasted until the Roman Republic and also contributed to the strengthening of the Romans into a great power in the mechanism of governance of the ancient world.

Keywords : Romulus, Remus, Rome

บทนำ

โรมิวลัสเป็นผู้ก่อตั้งกรุงโรมตามตำนานและถือเป็นกษัตริย์องค์แรกที่ปกครองอาณาจักรโรมัน ทั้งนี้มีคำบอกเล่าเกี่ยวกับการสถาปนาการสร้างกรุงโรมนับตั้งแต่การก่อตั้งสถาบันทางสังคม สถาบันทางศาสนา สถาบันการเมืองและกฎหมาย ซึ่งเชื่อกันว่าโรมิวลัสเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการริเริ่มการตั้งสถาบันดังกล่าวขึ้นเป็นครั้งแรกในโรมัน แต่อย่างไรก็ดี แม้ว่าเรื่องราวของเขาส่วนใหญ่จะเป็นเพียงคำบอกเล่าและยังไม่มีความแน่ชัดเกี่ยวกับตัวตนของโรมิวลัสอย่างชัดเจนว่ามีที่มาอย่างไร แต่ถึงอย่างไรก็ตาม นักประวัติศาสตร์โรมันนั้นก็ถือว่าโรมิวลัสเป็นบุคคลสำคัญของการสร้างกรุงโรมขึ้น

ประณมจากตำนานคำบอกเล่า

ตามตำนานคำบอกเล่ากล่าวว่าโรมิวลัสและเรมุสเป็นบุตรของเรอา ซิลเวียซึ่งเป็นพระธิดาของพระเจ้านูมิเนอร์อันเกิดจากเทพเจ้ามาร์ของโรมัน ทั้งนี้ฝาแฝดดังกล่าวยังสืบเชื้อสายมาจากเอเนียส (Aeneas) ซึ่งเป็นวีรบุรุษสมัยสงครามแห่งเมืองทรอยและพระเจ้าลาทีนุส (Latinus) ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้งอาณาจักรลาตีอุม (Latium kingdom) ขึ้นเช่นกัน Beard [1] ทั้งนี้ก่อนที่ฝาแฝดคู่นี้จะถือกำเนิดขึ้นนั้นพระเจ้านูมิเนอร์ทรงถูกพระเจ้าอามูลิอุสน้องชายแย่งชิงอำนาจไป เมื่อพระเจ้าอามูลิอุสทรงแย่งชิงอำนาจได้เสร็จเรียบร้อย พระองค์ก็ทรงรับสั่งให้สังหารพระโอรสของพระเจ้านูมิเนอร์ทั้งหมด รวมทั้งยังรับสั่งให้นำตัวพระธิดาเรอา ซิลเวียไปเป็นนางชีเวสต์ลัคและวิหารแห่งทวยเทพด้วย อย่างไรก็ตาม พระนางได้ทรงตั้งพระครรภ์ขึ้นโดยเชื่อกัน

ว่าทรงครรถ์โอรสกับเทพเจ้ามาร์ และเมื่อพระเจ้าอามูเลียสทรงรู้ข่าวจึงสั่งให้ทหารจับขังพระนางเอาไว้ในคุก เมื่อพระนางทรงคลอดพระโอรสออกมาเป็นแฝด พระองค์จึงมีรับสั่งให้นำฝาแฝดไปโยนทิ้งลงที่แม่น้ำไทเบอร์ อย่างไรก็ตาม นายทหารที่ยังคงจงรักภักดีต่อพระเจ้านูมิเตอร์กลับฝ่าฝืนคำสั่ง และทิ้งพระโอรสฝาแฝดของพระนางไว้ที่ริมฝั่งแม่น้ำไทเบอร์ใกล้ต้นเขาพาลาไทน์ Boatwright [2]

ในตำนานกล่าวว่าเมื่อพระโอรสฝาแฝดทรงถูกทิ้งไว้ที่บริเวณริมฝั่งแม่น้ำไทเบอร์ หมาป่าตัวเมียได้พบเจอฝาแฝดดังกล่าวซึ่งทั้งคู่คลานอยู่ที่ใต้ต้นไม้คือ Cornell [3] หมาป่าตัวเมียได้หันมก่ทารกทั้งคู่และได้คาบเด็กเอาไปเลี้ยงไว้ยังถ้ำ ต่อมาเมื่อฝาแฝดดังกล่าวเติบโตขึ้นก็ได้พบกับเพาสตุลลัสและนางออคคา ลารีนเทียสองผู้เลี้ยงคนเลี้ยงสัตว์ที่นำฝูงสัตว์มาหากินยังพื้นที่แถบนี้ ทั้งคู่ได้นำทารกฝาแฝดคู่นี้ไปเลี้ยงดูจนเติบโต และต่อมาพวกเขาทั้งคู่ก็ได้กลายเป็นเด็กเลี้ยงแกะที่อยู่ตามชนบท ในเวลานั้นแทนสองสามีภรรยาในภายหลัง Triggs [4] อย่างไรก็ตาม ทั้งคู่ก็ได้เกิดขัดแย้งกับเจ้าหน้าที่ขึ้น ทำให้โรมูลุสผลอสังหารเจ้าหน้าที่คนดังกล่าวเสียชีวิต ขณะเดียวกันทั้งคู่ก็ได้สืบทราบที่มาของภูมิหลังตนจนรู้ว่าพวกตนนั้นเป็นหลานของพระเจ้านูมิเตอร์

ต่อมาโรมูลุสและเรมูสได้รวบรวมสมัครพรรคพวก รวมถึงผู้คนจำนวนมากที่ต่อต้านพระเจ้าอามูเลียสที่แย่งชิงบัลลังก์พระเจ้านูมิเตอร์ ท้ายที่สุดพวกเขาได้รวมกองกำลังกันจนสามารถโค่นล้มพระเจ้าอามูเลียสลงได้สำเร็จ และฟื้นฟูบัลลังก์ให้กับพระเจ้าอามูเลียสขึ้น โรมูลุสและเรมูสได้เริ่มสร้างกรุงโรมขึ้นใหม่หลังจากที่ตกต่ำเป็นเวลายาวนาน Cornell [3] ในเวลานี้พวกเขาทั้งคู่กลับมายังที่บริเวณแม่น้ำไทเบอร์ซึ่งเป็นบริเวณที่เขาทั้งคู่ถูกนำมาทิ้งเอาไว้สมัยยังเป็นทารกอีกครั้ง อย่างไรก็ตาม ทั้งคู่ก็ขัดแย้งกันว่าควรจะตั้งเมืองใหม่ไว้ยังบริเวณใด ซึ่งนี่จึงกลายเป็นจุดเริ่มต้นของความขัดแย้งระหว่างพี่น้องทั้งสองคน

ในที่สุดทั้งคู่ได้ทำพิธีการเสียดายการสร้างบ้านแปงเมืองขึ้นตามคำบอกของนักบวชชื่อเออร์ (Augur) ซึ่งเป็นนักบวชโรมันในช่วงเวลานั้น นักบวชชื่อเออร์ชื่นชอบและยกย่องโรมูลุสและแนะนำเขาให้สร้างบ้านเมืองโดยการไถนาเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสบริเวณเนินเขาพาลาไทน์เพื่อแบ่งพื้นที่ที่สร้างขึ้น Boatwright [2] อย่างไรก็ตาม ระหว่างการสร้างบ้านแปงเมืองนั้นเรมูสก็ได้ก้าวล่วงเข้ามาในเขตแดนของโรมูลุสอย่างโอหัง และแสดงเจตจำนงทำลายที่จะยึดครองดินแดนของพี่ชายทำให้เขาสังหารเรมูสลง

การสถาปนากรุงโรม

กรุงโรมได้ถูกก่อตั้งอย่างเป็นทางการและมีการเฉลิมฉลองสมโภชพระนครในวันที่ 21 เมษายน 753 ปีก่อนคริสตกาล รวมทั้งมีงานจัดเทศกาลพาริเลีย (Parilia) ซึ่งเป็นเทศกาลบูชาเทพาเลสซึ่งเป็นผู้อภิบาลคนเลี้ยงแกะและฝูงแกะซึ่งเป็นสัตว์สำคัญในกรุงโรม Cornell [3] ต่อมาเขาได้ออกคำสั่งให้มีการสร้างป้อมปราการเข้าศึกษาขึ้นตามเทือกเขาพาลาไทน์รวมทั้งยังทำพิธีบูชาบวงสรวงเทพเจ้าท้องถิ่นอีกหลายองค์ โรมูลุสยังได้กำหนดเส้นพรมแดนด้วยรอยไถที่เขาได้ไถขึ้นเพื่อทำหลักเขตรวมทั้งต่อมายังทำพิธีสักการบูชาเทพเจ้าจูปีเตอร์ที่เป็นเทพคุ้มครองโรมโดยเฉพาะ Beard [1] ในเวลาต่อมาโรมูลุสจึงได้รับการยอมรับจากประชาชนชาวโรมันให้ขึ้นเป็นกษัตริย์ และด้วยความช่วยเหลือสนับสนุนจากพระเจ้านูมิเตอร์ผู้เป็นตา ทำให้เขากลายเป็นกษัตริย์ที่มีความชอบธรรมในการปกครองชาวโรมด้วย โรมูลุสได้ทำพิธีบรมราชาภิเษกขึ้นเป็นกษัตริย์และจากนั้นได้มีการบูชาเทพเจ้าจูปีเตอร์ ซึ่งทำให้เขากลายเป็นกษัตริย์ปกครองโรมันอย่างชอบธรรม ดังนั้น รัชสมัยของโรมูลุสจึงกลายเป็นปฐมกษัตริย์องค์แรกที่ทรงปกครองอาณาจักรโรมัน Fisher [5]

พระเจ้าโรมูลุสทรงแบ่งประชากรในโรมันออกเป็นสามเผ่าใหญ่คือรามเนส (Ramnes) ทิทียนเนส (Titenses) และลูเชเรส (Luceres) ตามลำดับ Triggs [4] โดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดเก็บภาษีและเกณฑ์พลเมืองชายเข้ากองทัพ

ประจำการ แต่ละเผ่าจะมีเจ้าหน้าที่ซึ่งเรียกว่าทริบูน (tribune) เป็นประมุขสูงสุดของเผ่า นั้น ๆ และในแต่ละเผ่าก็จะมี การแบ่งออกเป็น 10 คูเรีย (curia) โดยจะมีคูริโอ (Curio) ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากำกับอีกชั้นหนึ่ง Cornell [3] พระเจ้าโรมูลุสยัง ได้ทำการแบ่งสรรที่ดินให้กับคูเรียทั้งสามสิบหน่วยอย่างเท่าเทียมกันเพื่อให้เกิดความเสมอภาคและการหลอมรวมความเป็น หนึ่งเดียวกัน อย่างไรก็ตาม ไม่มีหลักฐานที่แน่ชัดว่าพระเจ้าโรมูลุสมีการเก็บภาษีของแต่ละเผ่าเข้าพระคลังเป็นจำนวน เท่าไร แต่แต่ละเผ่าจะต้องส่งกองกำลังทหารเข้าประจำการยังโรมันโดยแต่ละคูเรียจะต้องส่งทหาร 100 คน ซึ่งนับเป็น 1 เซ็นจูรี (century) และทหารม้า 10 คนต่อหนึ่งคูเรียอีกเช่นกัน ด้วยเหตุนี้แต่ละเผ่าหรือแต่ละทริบูนจะต้องส่งกองกำลังทหาร รวมเบ็ดเสร็จเป็น 10,000 และทหารม้าอีก 300 คน Fisher [5] กองทหารม้านี้เรียกว่าเซลเลส (celeris) ในช่วงเวลานั้นทั้ง ทหารราบและทหารม้าจะถูกเรียกว่าทหารราชองครักษ์แห่งกษัตริย์ (royal bodyguard) ซึ่งขึ้นอยู่กับความควบคุมของกษัตริย์ โรมันโดยตรง

พระเจ้าโรมูลุสได้ทรงเลือกชายชาวโรมันจำนวน 100 คนจากครอบครัวชนชั้นสูง โดยแต่งตั้งให้พวกเขาเป็น วุฒิสมาชิกแห่งโรมัน ชายเหล่านี้แต่เดิมนั้นถูกเรียกว่าปาเทอร์ (patres) หรือพ่อ นอกจากนี้ลูกหลานหรือวงศ์วานของพ่อ เหล่านี้ยังเป็นชนชั้นสูงอันสืบจากสายโลหิตด้วย Boatwright [2] โดยต่อมากลุ่มคนเหล่านี้ได้ถูกเรียกว่าพวกแพทริเซียน (patrician) กลุ่มคนเหล่านี้ได้กลายเป็นชนชั้นนำของโรมันในยุคต่อมาไปโดยปริยาย ส่วนอีกชนชั้นหนึ่งของชาวโรมันคือพวก เพลเบียน (plebian) ซึ่งประกอบไปด้วยทาส เสรีชน ผู้ลี้ภัยทางการเมืองตลอดจนคนต่างด้าว Beard [1] พวกเพลเบียน เหล่านี้ถือเป็นชนชั้นที่สองของสังคมที่มีจำนวนมากที่สุด และเพื่อให้กรุงโรมเจริญเติบโตมากขึ้นพระองค์จึงมีคำสั่งประกาศห้าม ฆ่าเด็กทารกไม่ว่าจะเป็นเพศหญิงและเพศชาย รวมถึงยังสร้างสถานที่ลี้ภัยทางการเมืองไว้ให้กับผู้คนที่ต่างแดนได้เข้ามาหลบ อาศัยอยู่ในกรุงโรมในบริเวณเทือกเขาคาพิโทไลน์ (Capitoline) ด้วยเหตุนี้เสรีชนที่หลบหนีทางการเมืองและทาสต่างเข้ามา อาศัยเพื่อขอความคุ้มครองจากโรมันและได้กลายเป็นพลเมืองชนชั้นสองของโรมัน

เมืองใหม่ที่เกิดขึ้นนั้นจึงเป็นเมืองที่รวมผู้คนที่อยู่พวยพามาจากดินแดนต่าง ๆ รอบข้าง ยังมีชาวอานานิคมตลอดจน ประชากรใหม่ที่เดินทางเข้ามาแสวงหาชีวิตใหม่ในเมืองโรมัน กลุ่มคนเหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นเยาวชนตลอดจนชายจำนวนมากที่ ไม่ได้ผ่านการแต่งงาน กลุ่มคนเหล่านี้ต้องการอนาคตใหม่ในการสร้างชีวิตใหม่ในดินแดนโรมัน Cornell [3] ขณะที่ผู้ลี้ภัย ทางการเมืองก็ได้เข้ามาอาศัยอยู่ในกรุงโรมมากขึ้น เนื่องจากเกิดสงครามการเมืองในดินแดนเหล่านั้นอยู่บ่อยครั้ง ในรัชสมัย พระเจ้าโรมูลุสนั้นกรุงโรมมีเสถียรภาพทางการเมืองมั่นคงมากขึ้น ปัจจัยดังกล่าวนี้จึงส่งผลให้จำนวนประชากรในกรุงโรมเพิ่ม มากขึ้นและกรุงโรมเองก็ขยายตัวมากขึ้นเช่นกัน

การทำสงครามขยายอำนาจรอบข้าง

ในช่วงสมัยของพระเจ้าโรมูลุสนั้นจำนวนประชากรชายเพิ่มจำนวนมากขึ้นกว่าประชากรหญิง อย่างไรก็ตาม ในช่วง เวลาต่อมาจำนวนประชากรในกรุงโรมกลับเกิดการชะงักงันลง เนื่องจากชาวโรมันไม่ได้สมรสกับคนที่อพยพเข้ามาใหม่ ทำให้ กรุงโรมเริ่มมีจำนวนประชากรลดลง Boatwright [2] ด้วยเหตุนี้พระเจ้าโรมูลุสจึงได้ส่งทูตไปยังดินแดนเพื่อนบ้านเพื่อร้อง ขอให้มีการแต่งงานกับพลเมืองชาวโรมันแต่ก็ได้รับการปฏิเสธ เนื่องจากดินแดนรอบข้างมองว่าโรมันเป็นอาณาจักรที่เพิ่งเกิด ใหม่และไม่มีวัฒนธรรมที่ก้าวหน้าเฉกเช่นพวกตน ด้วยเหตุนี้พระเจ้าโรมูลุสจึงทรงวางแผนนำสตรีจากต่างแดนเข้ามาอยู่ใน โรมัน โดยมีวัตถุประสงค์ให้แต่งงานมีทายาทกับชาวโรมัน อีกทั้งยังเป็นการดูกลืนวัฒนธรรมเหล่านั้นเข้าสู่โรม Beard [1] ด้วยเหตุนี้พระองค์จึงมีแผนการประกาศจัดเทศกาลเฉลิมฉลองการเล่นโดยเชิญพลเมืองเพื่อนบ้านจำนวนมากเข้ามาชมการ แสดงในเทศกาลดังกล่าวที่กรุงโรม

แผนการของพระเจ้าโรมิวลุสได้ผลเนื่องจากชาวซาไบน์จำนวนมาก โดยเฉพาะสตรีได้เดินทางหลังไหลเข้ามายังกรุงโรมเพื่อชมการแสดงอันงดงาม ต่อมาชายชาวโรมันก็ได้ฉุดคร่าสตรีซาไบน์ไว้ยังกรุงโรม เมื่อผู้นำในอาณาจักรซาไบน์ทราบเรื่องราวดังกล่าวขึ้นจึงเกิดสงครามขึ้นกับกรุงโรมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ Fisher [5] หลายนครรัฐก็ผืนิกกำลังกันกับอาณาจักรซาไบน์ทำสงครามสู้กับโรมัน รวมถึงนครรัฐต่างในดินแดนละตินด้วย ได้แก่ นครรัฐแคนินา (Caenina) นครรัฐครัสตูเมริอุม (Crustumerium) และนครรัฐแอนเท็มเน (Antemnae) ก็ได้เข้าร่วมการทำสงครามกับอาณาจักรซาไบน์ในครั้งนี้ด้วย Cornell [3]

นครรัฐแคนินาได้เข้าโจมตีกรุงโรมแต่ก็ต้องพ่ายแพ้ ต่อมาทหารโรมันยังได้สังหารเจ้าผู้ครองนครรัฐดังกล่าวด้วย พระเจ้าโรมิวลุสทรงทำสงครามต่อเนื่องและสามารถเอาชนะอีกสองนครรัฐที่เหลือได้ตามลำดับ รวมทั้งทรงกวาดต้อนเชลยชนชั้นสูงของนครรัฐเหล่านั้นเข้ามายังกรุงโรม และยังกวาดต้อนสตรีชนชั้นสูงเข้าไปตั้งถิ่นฐานถาวรในกรุงโรมเพื่อให้แต่งงานกับชายชาวโรมันตามพระประสงค์ของพระองค์ที่ต้องการเพิ่มพลเมืองชาวโรมันและดูคกสิ่นวัฒนธรรมรอบข้าง Triggs [4] ภายหลังจากที่นครรัฐต่าง ๆ ในแถบละตินพ่ายแพ้สงครามต่อโรมันลง กองทัพซาไบน์ภายใต้การนำของพระเจ้าไททุส ทาทีอุสทรงนำกองทัพบุกเข้าไปยังกรุงโรมด้วยพระองค์เอง พระองค์สามารถยึดป้อมใหญ่ชายแดนโรมันไว้ได้ โดยทรงติดสินบนกับทาร์เปียซึ่งเป็นธิดาของผู้บังคับบัญชาที่ทำหน้าที่ป้องกันชายแดนของโรมันในขณะนั้น Fisher [5]

เมื่อกรุงโรมถูกพระเจ้าไททุสยึดป้อมปราการไว้ได้ ทำให้กรุงโรมสูญเสียจุดยุทธศาสตร์ฐานที่มั่นในการตั้งรับกองทัพซาไบน์ ดังนั้น โรมันจึงต้องทำการสู้รบกับกองทัพซาไบน์ตาโดยโรมันเคลื่อนกองทัพจากป้อมปราการที่ตั้งมั่นและเคลื่อนทัพเข้าต่อสู้กับนายพลลาคุส เคอทีอุส (Lacus Curtius) ซึ่งเป็นนายพลคนสำคัญของโรมัน Cornell [3] กองทัพทั้งสองฝ่ายได้เข้าปะทะกันอย่างดุเดือด ขณะที่พระเจ้าโรมิวลุสนั้นทรงทำพิธีบวงสรวงสักการะในวิหารจูปีเตอร์เพื่อไม่ให้ข้าศึกบุกทะลวงเข้ามายังใจกลางของกรุงโรมได้ อาจกล่าวได้ว่าในยามทำศึกสงครามนั้นกษัตริย์อาจไม่ได้เป็นผู้ที่ออกรบด้วยพระองค์เอง หากแต่เป็นผู้นำทางจิตวิญญาณและการสร้างขวัญกำลังใจให้กับพลนิกรที่กำลังหวาดกลัวในช่วงสงคราม

อย่างไรก็ตาม มีเรื่องเล่าว่าในช่วงที่ทั้งสองฝ่ายเผชิญหน้ากันนั้น สตรีซาไบน์ซึ่งได้ถูกชาวโรมันดูดยังโรมันนั้น ช่วงที่ทั้งสองฝ่ายกำลังเผชิญหน้าทำสงครามกันนั้นพวกเขาได้เดินเข้ามาวางกองทัพของทั้งสองฝ่ายที่กำลังประจัญบานกัน พวกเขาได้ร้องขอให้ทั้งสองฝ่ายยุติการทำศึกกัน โดยจับมือกับพี่ชายและพ่อซึ่งเป็นกองทัพของซาไบน์กับสามซึ่งเป็นชาวโรมันยุติการสู้รบกันครั้งนี้ และหันหน้าเข้ามาพูดคุยเจรจากันอย่างสันติ ท้ายที่สุดทั้งสองฝ่ายได้หันหน้าพูดคุยเจรจากัน Boatwright [2] และทั้งสองอาณาจักรได้รวมตัวกันเป็นอาณาจักรเดียวกันและอยู่ภายใต้การปกครองแบบทวิราชาของพระเจ้าโรมิวลุสกับพระเจ้าไททุสซึ่งร่วมกันปกครองดินแดน

วาระสุดท้ายแห่งรัชสมัยการปกครอง

นับตั้งแต่กษัตริย์ทั้งสองพระองค์ทรงร่วมกันปกครองกรุงโรมมา กรุงโรมก็เจริญเติบโตมากขึ้นตามลำดับ กรุงโรมมีความเข้มแข็งทางการทหารมากขึ้นและยังได้รับวัฒนธรรมที่ก้าวหน้าจากชาวซาไบน์ด้วยเช่นกัน ทำให้จำนวนประชากรชาวโรมันในเวลานี้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ในเวลาต่อมาพระเจ้าไททุสก็ถูกลอบปลงพระชนม์เมื่อเกิดการจลาจลขึ้นที่เมืองลาวิเนียม (Lavinium) การลอบสังหารพระองค์นั้นสืบเนื่องจากเหล่าบุตรของเมืองลาวิเนียมได้รับการปฏิบัติที่ไม่สมเกียรติจากเหล่าพระญาติของพระองค์ก่อนหน้านี้ที่พระองค์จะทำสงครามกับโรมัน ความไม่พอใจนี้นำมาสู่ความเจ็บแค้นของชาวเมืองเป็นเวลานาน Fisher [5] ภายหลังจากที่พระเจ้าไททุสสิ้นพระชนม์ลงไม่นาน พระเจ้าโรมิวลุสจึงทรงนำกองทัพแก้แค้นและสร้างความพอใจให้กับชาวซาไบน์เป็นอย่างมาก ทำให้กรุงโรมันในเวลานี้ทั้งชาวซาไบน์และชาวโรมันเกิดการหลอมรวมทางความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวมากยิ่งขึ้น

นับจากที่พระเจ้าโทตุสสิ้นพระชนม์ลง พระเจ้าโรมิวลุสทรงปกครองกรุงโรมแต่เพียงพระองค์เดียว ต่อมาทรงขยายอาณาเขตโรมันด้วยการพิชิตนครรัฐฟีเดเน (Fidenae) เนื่องจากนครรัฐดังกล่าวเตรียมทำสงครามบุกยังโรมัน เมื่อพระองค์ทราบข่าวจึงให้นำกองทัพโรมแอบล้อมอยู่ที่ชายป่าและเข้าโจมตีกองทัพดังกล่าว ในขณะที่กองทัพฟีเดเนถอยหนีไปตั้งมั่นยังเมืองของตนนั้น กองทัพโรมันก็เข้าตามติดก่อนที่ประตูเมืองจะปิดและสามารถยึดเมืองนี้ได้ในที่สุด Beard [1] นอกจากนี้เมืองไวอี (Veii) ซึ่งเป็นนครรัฐใหญ่ของชาวอีทรัสกันซึ่งตั้งอยู่ห่างออกไปไม่ไกลจากกรุงโรมก็ฉวยโอกาสนี้เข้าตีกรุงโรมด้วยเช่นกัน อาณาจักรของอีทรัสกันนั้นเป็นดินแดนที่มีความสำคัญมาก เนื่องจากเป็นอาณาจักรคู่แข่งของกรุงโรมในอีก 300 ปีต่อมา ทว่าในที่สุดกรุงโรมก็สามารถโจมตีกองทัพของนครรัฐไวอีของอีทรัสกันได้สำเร็จ เนื่องจากกรุงโรมมีชัยภูมิที่ดีต่อการป้องกันข้าศึก Fisher [5] ชัยชนะที่พระเจ้าโรมิวลุสทรงมีต่ออาณาจักรซาโบน อาณาจักรลาติอุมและอาณาจักรอีทรัสกันซึ่งเป็นดินแดนรอบข้างของโรมันนั้นล้วนเป็นเครื่องพิสูจน์ให้เห็นว่าชาวโรมันมีความเข้มแข็งทางกองทัพเป็นอย่างมาก Boatwright [2] รวมทั้งมีจิตใจที่ห้าวหาญในการทำสงคราม จิตวิญญาณแห่งการทำสงครามยังถูกส่งผ่านไปยังลูกหลานในอีกหลายร้อยปีต่อมาและกลายเป็นที่คั่นคร้ามของอาณาจักรเหล่านั้นด้วย นับได้ว่าพระเจ้าโรมิวลุสทรงวางรากฐานการก่อตั้งอาณาจักรโรมันเอาไว้อย่างมั่นคง ชัยชนะของพระองค์ทำให้มีนครรัฐใดกล้าที่จะเข้ามาโจมตีโรมเป็นเวลายาวนานและทำให้โรมันสามารถพัฒนาศิลปวิทยาการได้ในที่สุด

หลังจากที่พระเจ้าโรมิวลุสทรงครองราชย์ในกรุงโรมได้เป็นเวลา 37 ปี ตามตำนานกล่าวว่าพระองค์ทรงหายไปเมื่อเกิดลมพายุหมุนครั้งใหญ่ขณะที่พระองค์ทรงตรวจราชการอยู่ที่เมืองแคมปัส มาร์ทีอุส (Campus Martius) อย่างไรก็ตาม ลีวีนักประวัติศาสตร์กล่าวว่าพระเจ้าโรมิวลุสอาจถูกสังหารโดยวุฒิสมาชิกคนสนิทหรืออาจเสด็จขึ้นสู่สวรรค์ซึ่งเป็นรับสั่งของเทพเจ้ามาร์ซึ่งเป็นพระบิดา ทั้งนี้ลีวีเชื่อว่าพระองค์ทรงหายไปตามตำนานและทำให้ชาวโรมันกล่าวขานถึงพระองค์ว่าเป็นปฐมกษัตริย์ของอาณาจักรโรมันที่ได้หายไปตามคำริของเทพเจ้า Triggs [4] หลังจากพระเจ้าโรมิวลุสสิ้นพระชนม์ลง นักบวชอเกอร์ได้ทำพิธีกรรมตามแบบอย่างของชาวซาโบนตามลัทธิการบูชาคน ซึ่งต่อมาการบูชาพระเจ้าโรมิวลุสนั้นได้ถูกดุดกลืนเข้ากับลัทธิควิรินุส (Quirinus) ซึ่งเป็นเทพเจ้าของชาวซาโบนด้วย Cornell [3] ทั้งนี้นับตั้งแต่ชาวซาโบนสูญเสียพระเจ้าโทตุสลงพร้อม ๆ กับที่กรุงโรมก็ได้สูญเสียพระเจ้าโรมิวลุสลงนั้นทำให้ต่อมาเกิดการเลือกนума ปอมปิลิอุสซึ่งมีเชื้อสายเป็นชาวซาโบนขึ้นมาปกครองอาณาจักรโรมันแทน สิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความใจกว้างของชาวโรมันที่ยอมรับผู้ที่มีความรู้ความสามารถมาปกครองพวกตน และในเวลาต่อมามีการสร้างเทวรูปจำลองของพระเจ้าโรมิวลุสที่นำไปผูกเข้ากับพิธีกรรมศาสนาของชาวซาโบนและต่อมายังถูกหลอมรวมเข้ากับเทพเจ้าของโรมันด้วย

สรุป

กล่าวได้ว่าแม้ว่าพระเจ้าโรมิวลุสจะทรงเป็นกษัตริย์ในตำนานของชาวโรมันจากมุขปาฐะ แต่นักประวัติศาสตร์โรมันชั้นหลังต่างกล่าวยืนยันว่าพระองค์ทรงเป็นกษัตริย์องค์แรกที่สถาปนากกรุงโรมขึ้น และเป็นกษัตริย์องค์แรกของอาณาจักรโรมัน พระองค์ทรงวางรากฐานให้กับอาณาจักรโรมันมากมาย โดยเฉพาะการขยายอาณาเขตด้วยการทำสงคราม สิ่งเหล่านี้จึงกลายเป็นคุณลักษณะเฉพาะของชาวโรมันในสมัยต่อมาที่ทำให้ชาวโรมันมีความห้าวหาญและเข้มแข็งเมื่อต้องทำศึกสงครามต่างแดนเสมอ นอกจากนี้พระองค์ยังมีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปการปกครอง โดยเฉพาะการจัดตั้งสภาคูเรียซึ่งเป็นหน่วยการเมืองพื้นฐานในสังคมโรมันและอยู่ยาวนานจวบจนถึงสมัยสาธารณรัฐโรมันในเวลาต่อมา

เอกสารอ้างอิง

- [1] Beard, Mary. (2015). **SPQR: A History of Ancient Rome**. London: Routledge.
- [2] Boatwright, Mary T.. (2011). **The Romans: From Village to Empire: A History of Rome from Earliest Times to the End of the Western Empire**. Oxford: Oxford University Press.
- [3] Cornell, Tim. (2012). **The Beginnings of Rome: Italy and Rome from the Bronze Age to the Punic Wars (c.1000–264 BC)**. London: Routledge.
- [4] Triggs, Samuel. (2021). **An Introduction to the Roman World: Kingdom-Republic-Empire**. London: Routledge.
- [5] Fisher, Greg. (2021). **The Roman World from Romulus to Muhammad**. London: Routledge.
- Luce, T. James. (2009). **The Rise of Rome**. Oxford: Oxford University Press.
- Mellor, Ronald. (2012). **The Historians of Ancient Rome: An Anthology of the Major Writings**. London: Routledge.
- Mommsen, Theodore. (2011). **The History of Rome, Volumes 1**. London: Benediction Classics.